Ч. 124. Субота 17 (4) червня 1905 Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З Ради державно . — Новий угорский кабінет. — Справа мароканьска. — Перед мировими переговорами. — З російско-японьскої війни .

На вчерашнім засіданю палати послів по внесенях і інтерпеляциях послів відповідали на інтерпеляциї пп. Міністри Врба, бар. Козель, ґен. Шенайх і др. Кляйн, відтак приступила палата до нарад над законом о підвисшеню платнї духовеньства. Промавляли посли Пражак, Бавмґартнер, Шахінґер і Тавчар, котрий висказав жаль, що правительство, що так скоро виповнює жаданя клерикалів, не має гроший на культурні потреби Словінців. Яко член вольнодумного сторонництва заявляє бесідник, що не може голосувати за законом. Посол Штайнер відповідав попередному бесідникови, виступаючи в обороні церкви і духовеньства. Відпер закид, немов би сторонництва католицкі були противні школї; противно, ті сторонництва підпирають школу, але жадають, аби в ній увзглядпено у відповідний спосіб науку релїґії. Штайнерови перебивав кілька разів Шенерер, котрого президент прикликував до порядку. З черги промовив посол п. Пастор. Він горячо домагав ся поправи материяльного положеня духовеньства і представляв єго невідрадне положенє, зазначуючи, що для духовеньства нема нїякого авансу анї заосмотреня на старість. Бесїдник домагав ся лїпшої дотациї для греко-кат. духовеньства і заосмотреня вдів і сиріт по греко-католицких сьвящениках. В кінци жадав зміни тої постанови, аби згаданий закон увійшов в житє аж в р. 1912. — На тім закінчено дискусию. Промавляв ще ґенеральний бесідник „против“, посол Лєхер, котрий заявив, що нїмецке сторонництво народне буде голосувати против предложеня. — Слїдуюче засїданє відбуде ся нинї а яко друга точка дневного порядку стане вибір квотової депутациї.

Вчера о годинї $1^1/_2$ в полудне приймив Цїсар у Відни на авдиенциї нового президента угорского кабінету бар. Феєрваріого. Авдиенция тревала до години 3-тої. Бар. Феєрварі предложив Цїсареви проєкт іменованя нових міністрів і декларацию, яку нове правительство зложить в угорскім соймі. По авдиенциї нараджував ся Феєрварі з спільним міністром скарбу бар. Бурияном.

Францускe правительство, котре пожертвувало міністра Делькассе, аби зазначити свій мирний настрій супротив Нїмеччини в марокканьскій справі і тим сьвідомо причинило ся до ликованя нїмецкої дипльоматиї, дбає однако о те, щоби та уступка була одинокою і послїдною і щоби користи, які Делькассе придбав для Франциї в Мароккy, не пійшли на марно. Тому опирає ся француска дипльоматия всїми силами гадцї відданя марокканьскої справи під осуд міжнародної конференциї держав, які брали участь в підписаню мадридского договора в році 1880 і стремить до полагодженя спору в дорозї безпосередного порозуміня з Нїмеччиною. Франция доказує, що нема найменшої причини скликати на ново представителів держав, як Анґлиї, Ішпаниї і Італиї, котрі минувшого і сего року згодили ся цїлком на францускі погляди в справі марокканьскій і не мають нї права нї причини змінити постанови, на які спільно з француским правительством вже погодили ся. Нїмеччина заявила, що остаточно згодилась би на таке полагодженє справи, бо о міжнародній конференциї згадувала лише тому, що марокканьский султан виявив був бажанє єї скликаня. Як справа закінчить ся, поки що не знати, буде то зависїти від відповіди, яку одержить нїмецкий амбасадор в Парижи кн. Радолїн з Берлина, куди удав ся по близші вказівки по конференциї, яку мав з президентом француских міністрів Рувієром. Як пишуть францускі часописи, конференция та викликала користне вражінє. Тимчасом до Фе-

3)

Норвеґія і Швеция.

(Історично-етноґрафічна розвідка. — Написав К. Вербин).

II.

Характеристичні черти норвеґского народу. — Історня норвеґско-шведскої унії. — Норвеґска конституция. — Причини теперішного роздору.

(Дальше).

В своїй дальшій характеристицї Норвежців каже Вольф: „Люди тут майже завсїгди потяжкі, спокійні, як здаєсь трохи флєґматичні. Такі й жителї Християниї; в своїх руках брусоваті, повільні, як би їм їх ноги і руки були за тяжкі, не конче говірливі, зовсїм иньші як їх сусїди Шведи. Треба лиш придивити ся їм в їх каварнях — коли там при якімсь столї голосно і живо бесїдують, то майже завсїгди бувають то чужинцї, що там сидять.

Зрозуміти і поняти якийсь чужий нарід, то дуже трудна річ. Особисте знакомство може майже так само часто збаламутити, як і спостеріганє здалека або як здогад на основі всїх духовних творів і діл та сьвідоцтв. Але може — кажу лиш: може — можна дійти до якогось бодай трохи вірного зрозуміня характеру якогось народу, коли возьме ся під розвагу всї повисші взгляди та особисті досьвіди і буде ся судити єго після того, котрий єсть героєм, єго вибраним, ідеалом і божищем. Можна може сказати, що характер нїмецкого народу з початком минувшого столїтя воплотив ся був в Шілєрі — а певно, що далеко більше як в Ґетім; а так само можна може сказати, що характер нинїшних Норвежців єсть воплощений в Бернштерні-Бєрнзонї — певно, що ще далеко більше як в Ібзенї, в котрого родословнім дереві так богато галузий переходить до Нїмеччини і Шкоциї, підчас коли само дерево має своє коріне в Данїї.

Бєрнзона великий, угловатий, червоний лоб то справедшний лоб селяньский (наші рускі аристократи сказали би: „мужицкий“), в котрім представляє ся нїби вся сила північного селяньства. Божи ж сторони то край селян і все, що нинї визначає ся добробитом і інтеліґенциєю, коли не зайшло з чужини, вийшло з тих самотних хуторів селяньских. Бєрнзон таки й остав ся селянином, він держить ся з цїлим тупоумним селяньским запіклковим патріотизмом своєї ріллї, та й не дармо здобув собі найбільший успіх своїми селяньскими новелями, не дармо також став ся він могутним проводирем селяньскої партиї. Бєрнзон єсть найпопулярнїйшим чоловіком в краю і длятого можна може й справедливо заключати, що в нїм воплощає ся народний характер Норвежців.

Всесторонна характеристика норвеґского народу єсть зі взгляду на теперішні подиї а ще більше зі взгляду на специяльні наші рускі відносини і потреби так важна, що мусимо тут навести погляди й спостереженя ще й иньших знатоків. Один нїмецкий подорожник так пише:

Норвеґский селянин, хоч би й як бідний, скоро лиш має бодай малесенький кусник ґрунту, чує ся й уважає ся на рівнї хочби й з ким небудь, хоч би й з найбільшим паном. (Якаж велика ріжниця в порівнаню з нашим селянином, котрий нераз хоч і господар на 20, 30 або й більше морґах уважає себе за послїдного раба! А наші „інтеліґенти“ й доморослі полїтики всїлякого рода уважають ще й за потрібне держати єго в тім почутю своєї низшости та не кажуть єму називати себе инакше як лиш „мужиком“ — словом, що для сусїдних народів служить на означенє поняти низшости і погорди. Як колись давні санкільоти гадали, що якраз то погірдливе прізвище треба уважати за честь для себе і називали опісля самі себе санкільотами (безштанками“ [1]) так і наші „передові люди“ раді би вмовити в наших селян, що погірдлива назва „мужик“ єсть честию для них). При тім ще норвеґскі селяни то люди дуже щирі, честні і моральні, отверті і скромні та нема між ними таких тумануватих забитих голов, недовірчивих і підозріваючих, як по иньших

[1] Назва „санкільоти“ по француски sansculottes пішла від того, що в часах першої француской революциї прозивано тим словом людий низших станів длятого, що они не посили так як люди з висших станів „кільоти“ або штани по колїна, лиш довгі штани або пантальони. Насьмішливо називано їх нїби то „безштанками“, а они відтак й самі з гордостию називали себе „безштанками“.

зу прийшли вже відповіди держав на предложене марокканьского султана що-до скликаня міжнародної конференциї. Отже як нинїшнї телєґрами доносять, Австро-Угорщина, Італія і Сполучені Держави відповіли, що годять ся на конференцию, але під услівєм, що на неї згодять ся всї інтересовані держави. Тимчасом Анґлїя і Франция, отже дві найбільшє інтересовані держави відповіли, що на таку конференцию не пристають. Ціла отже справа зависить тепер від порозуміня Франциї з Німеччиною.

В справі приготовлень до мирових переговорів оголошує секретар президента Рузвельта, що коли правительство японьске і російске заявили ся против Парижа і Чіфу яко місця зібраня відпоручників для мирових переговорів, президент Рузвельт предложив Ґаґу. Тоді оба правительства піднесли против тої місцевости закиди і предложили Вашинґтон. Відповідно до того президент повідомив оба правительства, що відпоручники зберуть ся в Вашинґтонї.

Після вістий, які надходять рівночасно з Токіо, Петербурга і Сеулю, як і з рапортів з японьскої і російскої сторони наближає ся в Манджуриї велика рішаюча битва. Як доносять анґлійскі кореспонденти, маршалок Ояма виготовив плян акциї для обходу Линевича. В Манджуриї, як доносить Daily Telegraph, розпочала ся вже дощева пора і дощ падає цїлими днями, перестаючи лише на кілька годин. Мимо того воєнні операциї в повнім ході. Армію Линевича обчисляють тепер на 300.000 людий. Японьска армія о много численнїйша.

Новинки.

Львів, дня 16 червня 1905.

— **Перенесеня.** П. Намістник перенїс старшого комісаря повітового Мих. Совиньского з Калуша до Гусятина і комісаря повітового Мар. Ягусиньского з Гусятина до Калуша. — Дирекция почт і телеграфів перенесла почтових асистентів Ем. Винничука з Підволочиск до Калуша, Генр. Фляха з Калуша до Кракова і Едм. Слявика з Сянока до Тарнова.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** зорганїзувала 1-клясові школи в Лазарівці, бучацкого округа (другу), в Мервици, жовківского округа (другу), і в Волосові, надвірняньского округа; перемінила 1-кл. школи на 2-клясові: в Соколові, підгаецкого округа, в Надибах, самбірского округа, в Красній, Комборнії, Рівнім і Суходолї, коросняньского округа.

— **Тїснїйші вибори** чотирох радних до ради міста Львова відбули ся вчера. Вибрані радними др. Стеф. Миколайский, др. Теоф. Цесельский, Войт. Лукавский і др. Каро. Голосувало 2893 виборцїв.

— **Шах перский** по дводневім побутї у Львові від'їхав нинї рано перед 10-ою годиною в дальшу дорогу до Відня. На двірци пращали шаха Є. Е. п. Намістник ґр. Андрей Потоцкий, Є. Е. ґен. Фідлер і инші достойники. На пероні була уставлена почетна компанїя з войсковою музикою.

— **Нова стация телєґрафу.** З днем 16 с. м. буде отверта в Климківцї, саніцкого повіта, при тамошнім урядї почтовім стация телеграфу з обмеженою службою денною.

— **Самоубийство.** Вчера рано в рові недалеко цегольні Домашевского при ул. Снопківскій у Львові найдено труп старшого мужчини. Робітники з цегольнї пізнали в нїм зарібника, котрий був занятий в цегольни. Причина самоубийства незвістна.

— **Огонь.** З Родатич, городецкого повіта, доносять, що вчера в ночи о годинї 1-ій вибух там огонь в хатї одного господаря і до години знищив всїм загород. Помимо сильного вітру удало ся огонь спинити. Шкода виносить 20.000 К і єсть лиш в части обезпечена.

— **Страшна пригода.** З Борислава доносять: Вчера в закопі кн. Любомирскої „на Потоцї" вхопила линва молодого робітника Йосифа Крета, родом з Роницї рускої, урвала єму руку і задавила на місци.

— **Вісїм мілїонів на робітничі доми.** Петербурґске товариство цивільних інжинїрів одержало предложене устроєня конкурсу на будову дешевих домів для робітників. Доми будуть збудовані за гроші, жертвовані на ту цїль московским мілїонером пок. Солодовниковом в квоті 8 мілїонів рублів. За пляни назначено три нагороди, а то: 3000 рублів, 2000 і 1000.

— **Убитє консуля в Мароку.** Як донесла оногдашна телеграма, в мароканьскім портовім містї Мазаган, над Атлянтийским океаном, убито консуля Данила Маддена, що був рівночасно представителем Англії, Австриї і Данїї. Чотирох Арабів вдерло ся нічною порою до дому Маддена що стоїть за містом і в спальни кинули ся на свою жертву, котру заштилетували, а для певности стрілили ще в чоло конаючому. Жінка Маддена благала навколїшки о житє для чоловіка, але розбишаки поранили також єї і служницю. Здає ся, що Араби допустули ся злочину для грабежи, бо забрали всї вартістні предмети. — В послїдних часах мароканьске населенє настроєне супротив Християн дуже ворожо. В Мароку убили одного нїмецкого купця, в Мелїлї увели кількох іспаньских горожан, в Танґері зранили кореспондента Times-а, а торік увели Американця, Пердікариса і єго пасерба Верлея, що був анґлійским горожанином. Оба находили ся в руках звістного опришка Райсулія, котрий видав їх аж тодї, коли дістав богатий окуп. Все-ж таки Райсулї став ґубернатором Танґеру і недавно приймав навіть нїмецкого цїсаря Вільгельма.

— **Заборона куреня тютюну.** В державі Індіяна панує закон забороняючий курити. Закон сей понимають всїляко ріжні судиї, так, що нераз аж до сьмішности то доводить. Деякі судиї карають продавців тютюну, а не карають тих, що

краях. Ось одна черта характеру норвеґского селянина:

Коли ми — так розповідає той подорожник — були далеко на півночи, в тій закутинї фйорду, званого голяндским, де аж до моря суне ся з гір синявий ожеледець Свартізен, стрітили ми на маленькій полонинці межи ожеледцем а морем селянина, що косив траву. Був то бідний чоловік, що з жінкою і дітьми та одною коровою жив разом в одній нужденній хатчинї, попри котру переходили за кождий раз подорожні, що заїзджають в сї сторони; єго донька винесла нам молока і нїяк не хотїла взяти гроший, що ми їй давали. Ми розговорили ся з ним і звернули єго увагу на то, що подорожні роблять тут єму що року шкоду, бо витолочують і без того рідку траву. Наш проводир а мій товариш каже єму таки, щоби він зажадав від підприємства в Берґен відшкодованя а дістане бодай яких 50 корон (около 70 корон на наші гроші). Селянин слухав, слухав а відтак споглянув своїми щирими синими очима на мого товариша та поклепавши руку по плечи, сказав: „То все дуже красно, але менї не годить ся так робити і не зроблю". По тім взяв свою косу і пішов дальше косити.

За примір інтелїґенциї норвеґского селянина нехай послужить знов отсей факт: Коли ми були на острові Торґатен, що належить до норвеґскої провінциї Нормендом, де то вже, як каже ся, сонце сьвітить до півночи, зайшли ми до одного селянина, котрий жив з того, що продавав молоко перепливаючим попри сей невеликий остров кораблям та ловив селедцї. В єго хатї було кілька чистеньких і гарно хоч скромно прибраних комнат; в однїй з них був фортепян а на стінї висїло кілька поличок з книжками — маленька бібліотечка, зложена з книжок популярно-наукових і правничих, з біблії, писаної в норвеґскій мові і кількох сьпіванників. Найзамітнїйше було то, що в дверех від сїний не було замку. Коли нераз і всї люди вийшли з хати де над море, то не замикали єї на ключ. В Норвеґії, бачите, крадежі і розбої то велика рідкість, бо тут вже за молоду учать ся люди жити честно і після божих та людских законів.

Норвеґский селянин і властитель ґрунту поважає свій стан і має то собі за честь і обовязок робити сам коло землї. Длятого то там посесорів дуже мало а таких властителів більших ґрунтів, що то цїле житє нїчого не роблять, лиш чекають, коли їм посесор принесе гроші, майже зовсїм нема. Селянин держить ся кріпко своєї землї і не випускає єї із своїх рук а селяньскі ґрунти, нераз навіть ще й зі старосьвітскими знарядами господарскими, лишають ся в спадщинї внукам і правнукам. Єа навіть тодї, коли селянин мусить вже конче продавати свій ґрунт, то єсть ще таке право, що він може свій ґрунт назад відобрати. То право називає ся в Норвеґії „одель" і оно постановляє, що коли хтось мав якийсь ґрунт через двайцять лїт а відтак єго продав, то може єго в три роки по продажи назад відкупити і то за таку цїну, яку визначить комісия, котра умисно до того призначена, а котра все бере сторону селянина.

Річ очевидна, що серед таких обставин не можна в Норвеґії скуповувати селяньских ґрунтів і творити тим способом великі маєтности та що там не може розвинути ся аристократия. В 1821 р. знесено там навіть і шляхту. Мимо того, що король був тому противний, ухвалив стортінґ три рази закон, котрим постановлено, що на будуче не можна надавати дипльомів шляхотских а лишає ся лиш тота шляхта, яка була до згаданого року. Таким способом стало ся, що доси єсть в Норвеґії всего лиш около пятьнайцять шляхотских родин.

Але й міщаньство не взяло в Норвеґії такої переваги, як в деяких инших краях европейских, от як би н. пр. в Нїмеччинї або Франциї. Тут вже сама природа противить ся твореню великих міст, а відтак і селяни заспокоюють свої потреби промислом домашним, не спішать ся дуже на міста, не ідуть до них зараз за кождою найменшою дрібницею і тим способом не допускають до того, щоби весь рух промисловий і торговельний, всї ремісла, містили ся лиш по містах і так скупляли ся у великій масї. Лиш сїм норвеґских міст мають більше, як по 10 тисячів душ а найбільші міста все-таки не доходять ще до 50 тисячів душ: Трондґем має н. пр. ледви що 30 тисячів душ; лиш одна Християнія має 148.000, а Берґен 53.000 жителїв.

Дивна річ, як високо стоїть просьвіта в Норвеґії. Села і міста тут досить далеко від себе, в глубині краю живуть навіть селяни в самотних хуторах, положених далеко один від другого, комунїкация тут дуже утруднена, бо край гористий і нема добрих доріг, а мимо того тут так богато шкіл, що на сто селян знайде ся ледви один або два, котрі не ходили до школи та й не уміють читати і писати. Тота висока просьвіта в краю дасть ся з одної сторони тим пояснити, що тут має селянин більше значінє як де инде; він єсть собі паном на своїм ґрунтї, дбає сам про свою честь, поважає свій стан і другі єго поважають. З другої же сторони й духовеньство дбає дуже про просьвіту селян. Сьвященик не припустить до першої сповіди нїкого, хто не уміє читати і писати, а що люди хотять преці побирати ся, то й учать ся читати і писати. Сей звичай, заведений здавен давна, закорінив ся так глубоко в народі, що люди самі памятають на то, щоби завчасу научити ся читати і писати, бо коли прийде ся колись побирати ся, то годі буде без того. Так отже віра і любов підносять тут просьвіту.

Ся характеристика чей достаточно поясняє нам, звідки взяв ся так великий патріотизм в норвеґскім народі і звідки тота сьмілість і енерґія, котра спонукала одним почерком пера усунути короля з престола і розірвати гордо тоту унію, яка майже цїлу сотку лїт сполучала Норвеґію зі Швециєю. А цікаво послухати, як і серед яких обставин прийшло до тої унії.

З початком девятнайцятого столїтя, іменно же по тім, коли Анґлїйцї в 1807 р. збомбарду-

курять. Инші знов карають навіть того, кого зловить поліция, що має наперці на папіроси. Одні судиї карають кождого, що курить, другі знов позваляють курити, але карають того, що почастує свого знакомого папіросом. А кари суть досить тяжкі, бо від 50 до 500 дол., а хто не в можности заплатити грішми, той мусить відсидіти в арешті.

Телеґрами.

Відень 16 червня. В імени австрийского правительства удають ся до Будапешту на похорон бл. п. Архикнязя Йосифа п. Міністер внутрішних справ ґраф Биляндт-Райдт в заступстві п. Президента міністрів барона Ґавча і пп. Міністри ґр. Пентак і Шенайх.

Будапешт 16 червня. Сойм збере ся в суботу на надзвичайне засїданє, котре буде присьвячене памяти помершого Архикнязя Йосифа.

Берлин 16 червня. Berliner Tageblatt доносить з Петербурга, що в двірских кругах пересьвідчені, що треба можливо як найскорше увести приобіцяні в попередних указах царя реформи, бо відкладанє їх на пізнійший час може викликати як найгірше вражінє в цілій російскій суспільности і спинити діяльність сторонництва войскового, котре хотїло би дальше вести війну.

Петербург 16 червня. Великий князь Алексей, великий адмірал фльоти російскої, подав ся до димісиї, а цар єї приймив.

Петербург 16 червня. Адмірал Бірілев прибув до Владивостока і оглядав тамошний порт. Доси нема познак, аби Японці наближали ся до Владивостока.

Петербург 16 червня. „Биржерв. Ведомості“ доносять, що московскій депутациї предложено, аби в часї авдиенциї не подавала адреси на письмі, лише устно виявила ціль свого прибутя.

Петербург 16 червня. Позаяк лише часть депутациї зібраня земців в Москві буде принята царем, ухвалили вчера члени депутациї, що уважають виповненє свого обовязку за можливе тілько тоді, коли поміж членами принятими на авдиенциї будуть представителї всїх сторонництв, що брали участь в московскім з'їзді.

Льондон 16 червня. Вчера відбуло ся в Віндзорі вінчанє молодшого сина короля Оскара шведского князя Ґустава Адольфа з княжнею Марґаретою, дочкою кн. Коннат.

Льондон 16 червня. В Манчестер лучив ся один случай чуми. Недужий помер. Привіз він з собою заразу з Буенос Айрес.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць** у Львові розписала лїцитацию на доставу шутру, камінних і зелїзних материялів будівляних, вапна, цементу, карболїнеум, фарб, покостів і ляків, материялів до урядженя телеґрафу, приладів до бюр і паперу картонового на білети. Близші услівя і формулярі оферт можна одержати в ц. к. Дирекциї зелїзниць, почавши від 13 червня с. р. — Речинець до вношеня оферт кінчить ся 30 червня 1905.

— **Хто хоче дешевим коштом скріпити своє здоровлє,** най приїздить до Білих Ослав. Єсть то пречудна гірска околиця, віддалена від Делятина 9 клм., де суть всїлякі вигоди, як почта, реставрация, купіль, а що найважнїйше лагідний гірский воздух. По всїлякі информациї що до мешканя і харчу просить ся слати на руки секретаря Климентия Петровского, котрий є властителем торговлї і реставрациї.

вали даньску столицю Копенгаґу, держали Данцї з француским цїсарем Наполеоном I.; коли же виділи, що єго сила і слава доходить вже до кінця, хотіли ще завчасу поладнати свої інтереси з тими державами, що стояли против Наполеона. Але то їм не удало ся. В 1814 роцї (14 сїчня) силою договору в Кіль мусїла Данія відступити Норвеґію шведскому королеви Каролеви XIV., що був давнїйше француским маршалком. Він називав ся давнїйше Бернадотто і служив за Наполеона у француским войску і брав участь в битві під Ваґрамом против Австриї, аж нараз Шведи вибрали собі єго королем. Аж до 1809 р. панував в Швециї король Ґустав IV., котрий, як кажуть, був несповна розуму, а що найменше над міру забобонний і мало образований. Отже против того короля збунтували ся були в тім роцї єго офіцири, впали з малим войском до столицї і зловили єго, а на єго місце упросили стрия короля, князя Кароля, щоби він обняв реґентию. Так і стало ся. Кароль обняв дня 14-го марта правлїнє і скликав зараз на май раду державну. Заким ще однак рада державна зібрала ся, арештований король, котрого привезли були до Ґріпсгольм, підписав дня 29 марта грамоту, котрою зрік ся престола.

В цїлій Швециї нїхто не станув в обороні короля а зібрана опісля рада державна подякувала князеви Каролеви і тим ґенералам, що були проводирами ворохобнї, за то, що они уратували вітчину і ухвалили дня 15 мая, що не лиш сам бувший король, але й єго наслїдники стратили всяке право до престола. Відтак ухвалено деякі зміни в державних постановах, з котрих найважнїйша була та, що король сам має задержати виконуючу власть, але важнїйші справи мають рішати ся на радї, зложеній з девяти членів. Дня 5 червня 1809 р. проголошено дотеперішного реґента королем і він коронував ся дня 29 червня яко Кароль XIII. Усуненому з престола давному королеви не лиш полишено єго приватне майно, але рада державна ще й визначила для него і єго родини окрему пенсию; Ґустав однак не приняв єї і жив відтак дуже скупенько. Під конець 1809 р. виїхав він із Швециї, називав ся від тої пори полковником Ґуставзоном і аж до своєї смерти в 1837 р. перебував по найбільшій части в полудневій Нїмеччинї або Швайцариї. Син єго прибрав був імя князя Вази.

Позаяк Кароль XIII. не мав дїтий, то єму придано в серпни 1909 р. яко наслїдника престола кн. Християна Августа з роду Гольштайн-Авґустенбурґ. Під ту пору були часи неспокійні і вели ся війни на всї боки; внаслїдок договору мирового мусїла Швеция відступити Росиї Фінляндию і шведска держава мала тепер ледви ще півтретя міліона жителів. Вибраний наслїдник престола приїхав в сїчни 1810 до Швециї. Міщаньство і селяньство було єго дуже полюбило, але у висших станах мав він богато ворогів. Вже дня 23 мая 1810 р. помер Християн Август так нагло, що всї повірили в чутку, що єго отроєно. Та й дійсно смерть єго була загадочна. Наслїдник престола вибрав ся був на ревію і в дорозї з'їв кусень паштета, від чого зараз зробило ся єму недобре; але небавком полїпшило ся єму на стілько, що міг їхати дальше. Коли приступив до ревії, повалив ся нагло з коня і помер в тій хвили. Лїкарскі розслїди були суперечні а прибічного королївского лїкаря, котрого Кароль XIII. вислав був до занедужавшого, зараз усунено і видалено з краю. Князь зараз по своїм першім занедужаню висказав був сам підозрінє, що єго отроєно, а нарід підозрівав загально ґр. Ферзена, що то він отроїв наслїдника престола. Підозрівано навіть самого короля. Нарід був так озлоблений на ґр. Ферзена, що підчас похорону князя товпа кинулась на ґр. Ферзена і єго сестру ґрафиню Піпер, побила їх на смерть і знищила палату княгинї.

(Дальше буде).

Рух поїздів

важний від дня 1-го мая 1905.

посп.	особ.	Приходять до Львова
		в день
	6·00	З Кракова, Відня, Сянока, Хирова (ч. Перем.)
	6·10	„ Іцкан, Чорткова, Делятина (ч. Коломию)
	7·00	„ Підволочиск, Бродів (на Підзамче)
	7·20	„ Підволочиск, Бродів (на гол. дворець)
	7·29	„ Лавочного, Борислава, Калуша
	7·50	„ Рави рускої, Сокаля
	8 05	„ Станиславова, Жидачева
	8·15	„ Самбора, Сянока, Хирова
	8·18	„ Яворова
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Хирова
	8·50	„ Кракова, Відня, Хирова (ч. Перем.)
	10·05	„ Коломиї, Жидачева, Потутор
	10·35	„ Ряшева, Ярослава, Любачева
	11·45	„ Лавочного, Калуша, Стрия, Борислава
	11 55	„ Підволочиск, Гусятина, Копичинець
1·30		„ Кракова, Відня, Сянока, Хирова (ч. Пер.)
1 40		„ Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик
	1·50	„ Самбора. Сянока, Стрілок
2 15		„ Підволочиск, Бродів, Грималова (на Підз.)
2·30		„ Підволочиск, Бродів, Грималова (гол. дв.)
	3·45	„ Тухлї ($^{15}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$), Сколього ($^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$)
	4·32	„ Яворова
	5·00	„ Белзця, Сокаля, Рави рускої
	5·15	„ Підволочиск, Гусятина, Заліщик (на Підз.)
	5 25	„ Кракова, Відня, Хирова
	5·45	„ Іцкан, Жидачева, Калуша
		в ночи
	9·10	З Іцкан, Потутор, Чорткова
	9·20	„ Самбора, Хирова, Ясла
	9·50	„ Кракова, Відня, Сянока, Хирова
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Скали (на Підзамче)
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Скали (гол. дворець)
	10·50	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
12·20		„ Іцкан, Жидачева, Заліщик
2·31		„ Кракова, Ясла, Хирова

посп.	особ.	Відходять зі Львова
		в день
	6·15	До Іцкан, Потутор, Чорткова
	6·30	„ Підволочиск, Бродів, Гусятина
	6·43	„ Підволочиск, Бродів, Гусятина (з Підз.)
	6·55	„ Яворова
	7·30	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
8·25		„ Кракова, Відня, Любачева
	8·35	„ Кракова, Сянока, Відня
	9 00	„ Самбора, Стрілок, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Калуша, Делятина
	9·23	„ Підволочиск, Бродів (з Підзамча)
	10·55	„ Підволочиск, Бродів, Грималова
	11·10	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	11·15	„ Підволочиск, Бродів (з Підзамча)
	2 55	„ Лавочного, Калуша, Дрогобича
	4·10	„ Ряшева, Любачева, Хирова
	4·15	„ Кракова, Відня, Сянока
	4·20	„ Самбора, Хирова, Сянока
	5·50	„ Коломиї, Жидачева, Керешмезе
	5·58	„ Яворова
		в ночи
	6 25	До Лавочного, Калуша, Дрогобича
	6·35	„ Кракова, Відня, Хирова
	7·30	„ Рави рускої
	9·00	„ Підволочиск, Бродів
	10·05	„ Перемишля ($^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$), Хирова
	10·40	„ Іцкан, Чорткова, Заліщик
	10·55	„ Самбора, Хирова, Сянока
	11·00	„ Кракова, Відня
	11·05	„ Підволочиск, Грималова, Скали
	11·10	„ Стрия, Дрогобича, Борислава
12 45		„ Кракова, Відня
2·00		„ Підволочиск, Заліщик, Гусятина
2·40		„ Іцкан, Потутор, Скали
2·50		„ Кракова, Відня, Хирова
2·51		„ Іцкан, Калуша

Замітка. Час середно-европейский єсть пізнїйший о 36 мінут від часу львівского. Звичаїні білети їзди як і всякі иньші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. и. можна набувати цїлий день в містовім бюрі ц. к. зелїзниць державних, пасаж Гавсмана ч. 9.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).